

Täysistunto

Torstai 26.2.2026 klo 16.00

2.6. Suullinen kysymys omalääkärimallin edistämisestä (Henrik Wickström r)

Suullinen kysymys SKT 29/2026 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja, ledamot Wickström, varsågod.

Keskustelu

16.32 **Henrik Wickström r:** Arvoisa puhemies, värderade talman! För oss inom SFP är det ytterst viktigt att man kan trygga en värdig ålderdom för alla. Det har varit ytterst tröst att under de senaste veckorna läsa om de trista fallen som har skett inom äldreomsorgen, men det är också viktigt att regeringen ingriper i det.

Arvoisa puhemies! Tässä tuli osalta oppositiosta väittämiä siitä, eikö hallitus ole tehnyt mitään ikääntyneiden hoivan parantamiseksi, ja tämä ei pidä laisinkaan paikkaansa. Esimerkiksi tällä viikolla tapasin ryhmän senioreita omalla kotipaikkakunnallani. Heillä oli yksi toive: milloin saadaan omalääkäri myöskin omalle paikkakunnalle? Nyt hallitus on lähtenyt määrätietoisesti edistämään juuri omalääkärimallin kehittämistä, jotta hoidon jatkuvuus paranee ja, ennen kaikkea, että sinulla suomalaisella olisi sama tuttu lääkäri vastassa siellä terveysasemalla. Näin toimitaan muualla Euroopassa, ja nyt tähän suuntaan mennään myöskin Suomessa.

Arvoisa ministeri Rydman, millä tavalla hallitus edistää sitä, että tällä kaudella vielä mahdollisimman moni suomalainen saisi omalääkärin? [Aki Lindénin välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.33 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herrojen puhemies! Edustaja Wickström on täysin oikeassa siinä, että samanaikaisesti kun pyrimme hillitsemään kustannusnousua sosiaali- ja terveysmenojen puolella, teemme koko ajan monenlaisia laadullisia kehittämisprojekteja, joilla varmistamme sen, että vastaisuudessa hoito on laadullisesti parempaa silloin, kun suomalainen potilas sitä tarvitsee. Tämä omalääkärimalli on yksi näistä hankkeista, joita meillä on käynnissä. Siihen on varattu kaiken kaikkiaan 40 miljoonaa euroa, josta kaksi miljoonaa on korvamerkitty tällaisiin uusiin projekteihin ennen kaikkea ammatinharjoittajamallin kautta, ja tästä lähtee nyt käyntiin haku. Tähän 40 miljoonaan euroon pääsevät käsiksi kaikki hyvinvointialueet plus Helsingin kaupunki, joka on oma alueensa, ja he pystyvät tarjoamaan omia esityksiään siitä, miten heidän alueellaan pystyttäisiin viemään toimintaa lähemmäs tällaista omalääkärimallia. Tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

on hyvin käynnissä, ja kohtapuolin saadaan myöskin haku tältä osin hyvinvointialueille käyntiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Kiuru, olkaa hyvä.

16.34 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin onnittelut ministerille vaativan tehtävän aloittamisesta! Kokemusta minullakin on. Helpolla ette tule pääsemään ettekä pääse myöskään opposition edessä. Kun aloititte, aloititte väkevästi toteamalla, että vanhustenhuoltoon tarvitaan lisää hoitajia. Itsekin olen samaa mieltä tästä. Myös koko eduskunta halusi mitoituksen laskun yhteydessä varmistaa yksimielisellä ponnella, että asiaan voidaan palata, jos alkaa näyttää huonolta. Siinä mielessä olette ihan oikeassa, että asiaan pitäisi palata. Mutta me olemme menettäneet nyt noin 3 500 hoitoalan ammattilaista nimenomaan vanhuspalveluissa tämän hallituksen säästöjen johdosta, kaiken kaikkiaan noin 10 000 näitä laskennallisia työpaikkoja, joita ette pitäneet niin merkittävinä. Nyt kysynkin teiltä: kun tämän mitoituksen laskun jälkeen tullut uusi säästöesitys, vanhustenpalveluiden leikkaaminen teknologialla, ei mennyt perustuslakivaliokunnassa läpi, ei siis ole perustuslain mukainen, niin jatkatteko te nyt kaasun painamista, [Puhemies koputtaa] säästämistä jälleen 836 henkilötyövuodella, [Puhemies koputtaa] vai voisitteko te tästä esityksestä luopua?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.35 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kiuru, luotan teihin täysin, että ette tule päästämään minua helpolla. [Naurua] Te olette sen ammattilainen, ja luottoni teihin siltä osin on sataprosenttinen.

Mitä tulee sitten näihin työpaikkoihin, niin kyllä on merkitystä sillä, onko vähemmän teoreettinen vai onko oikeasti jouduttu kilometritehtäälle. Tilannehan on se, että silloin kun vanhusten määrä lisääntyy ja hoivan tarve lisääntyy, me tarvitsemme myöskin lisää henkilökuntaa. Sitten oma asiansa on se, mikä on tämä varsinainen mitoitus, ja se on nytten vähintäänkin se 0,6 — puolessa tapauksista se myöskin on ylitse tämän vähimmäismitoituksen. Liian tiukka hoitajamitoitus ei johda parhaaseen mahdolliseen tulokseen, koska se rajaa työnjohdollista arviointia sen suhteen, minne se henkilökunta milloinkin sitten sijoitetaan. Silloin kun meillä on riittävästi jouston varaa mutta myöskin määrätty lattiataso siinä, paljonko vähintäänkin pitää olla, niin mahdollistamme sekä hyvän johtamisen että sen hoivahenkilökunnan saamisen sinne, missä sitä kulloinkin eniten tarvitaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

16.36 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä tilanteessa kannattaisi erityisen hyvin varjella niitä toimintoja, joilla on ennalta ehkäisevä vaikutus ja jotka estävät raskaiden palveluiden käyttöä. Monelle järjestölle on tullut huonoja uutisia teidän hallituksenne toimesta, kun olette tehneet merkittäviä järjestöleikkauksia. [Ben Zyskowiczin välihuuto] Nämä järjestöt ovat tärkeitä, ennalta ehkäisevää työtä tekeviä toimijoita, jotka monesti perustavat toiminnan vapaaehtoisiiin ja talkootyöhön.

Hallitus, säästöjä ei kannata hakea sellaisista toiminnoista, jotka aiheuttavat vielä suuremmat kustannukset myöhemmin, ja sitä teidän hallituksenne järjestöleikkaukset ovat.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

Ministeri Rydman, miten te ajattelette, että sotejärjestöjen tekemää työtä voidaan korvata, paikata, ja eikö tätä työtä enää teidän mielestänne tarvita, kun se on leikattu alas?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.37 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin tässä järjestöjen saamassa rahoituksessa Suomessa kaiken kaikkiaan puhutaan siis satojen miljoonien eurojen vuotuisista tuista, ja niiden piirissä on hyvin monenlaisia järjestöjä. On todellakin niitä järjestöjä, jotka tekevät konkreettista, ennalta ehkäisevää työtä ja joiden työ on myöskin äärimmäisen arvokasta. Sen lisäksi on paljon sellaisia järjestöjä, joiden julkinen tukeminen ei välttämättä ole yhteiskunnallisesti aivan yhtä perusteltua.

Olemme leikanneet kyllä järjestötukia, mutta olemme pyrkineet kohdistamaan leikkaukset juuri sillä tavoin, että ne kohdistuisivat ennen kaikkea niihin järjestöihin, joiden yhteiskunnallinen rooli ei ole yhtä merkittävä. Mitä tulee esimerkiksi mielenterveyspuoleen, niin tämä on kuitenkin se hallitus, joka on kyennyt säätämään esimerkiksi terapiatakuun, ja mielenterveydestä huolehtimisella on luonnollisestikin merkittäviä vaikutuksia terveyteen monella muullakin, fyysisemmälläkin sairauden saralla. Eli järjestöavustuksia pitää arvioida, ja pitää myöskin kyetä priorisoimaan, mitkä järjestöt ovat sellaisia, joiden työ on kaikkein arvokkainta siinä ennalta ehkäisevässä työssä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.39 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Siellä varmaan monella kotikatsomossa kilikilikellot soivat, kun kuuntelee ministeriä, koska emme edelleenkaan saaneet vastauksia, aiotteko te tehdä lisäleikkauksia vanhustenhoitoon. Onko siis kyse siitä, että te tuotte vielä uudet leikkauslistat, mitkä koskevat vanhustenhoitoa?

Täällä on hyviä esimerkkejä — hyviä huonoja esimerkkejä — nimenomaan tästä hoitajien tilanteesta, miten suomalaisia hoitajia on laitettu pihalle. Myöskin paikoissa, joissa on vain suomalaisia hoitajia, heitä on irtisanottu. Toivon, että te puututte tähän ja katsotte, mitä tilanteelle voidaan tehdä.

Toinen esimerkki tuli juuri tässä tunti sitten, kun pariskunnasta toinen lähetetään sadan kilometrin päähän kotoa hoivapaikkaan, ja kun ei ole käytössä autoa, ei ole julkista liikennettä, niin pariskunta erotetaan toisistaan. Miten tällaiseen aiotaan puuttua? [Perussuomalaisten ryhmästä: Se on se soteuudistus!] Asia ei ole vain hyvinvointialueiden, vaan hallitus ja ministerit huolehtivat siitä, että jokainen saa arvokasta hoitoa ja että rahoitustaso on riittävä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.40 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tällaiset kertomukset ovat sydäntä särkeviä. Meidän on hallituksen ja hyvinvointialueiden hyvässä yhteistyössä varmistettava se, että jokainen hoivaa tarvitseva, etenkin siellä elämän ehtoopuolella, saa arvokkaan vanhuuden ja sellaisen hoivan, jonka on ansainnut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

Kuten olen lukuisissa puheenvuoroissani todennut, vanhusten hoiva ja turva ovat aivan keskeisellä prioriteettitallani siinä, mitä tämän vielä jäljellä olevan hallituskauden puitteissa sosiaali- ja terveyssektorilla tullaan tekemään. [Krista Kiurun välihuuto] Luonnollisestikin sitten taas vastaavasti on tiedostettava se, että kun sosiaali- ja terveysmenot muodostavat sen leijonanosan julkisista menoista, niin kun me kaikki vasemmistoliittoa lukuun ottamatta olemme sitoutuneet siihen velkajarruun, niin ei ole mahdollista Suomessa yhdenkään hallituksen, ei nykyisen eikä tulevan, välttää sitä, että arvioimme myös sen sosiaali- ja terveyssektorin, millä tavoin käytämme resurssit mahdollisimman tehokkaasti ja fiksusti ja niin, että turva kohdistuu niille, jotka sitä aivan erityisesti tarvitsevat. Ja minun maailmassani [Puhemies koputtaa] ikääntynyt, monisairas väestö, jos jokin, on sitä. [Aki Lindén: Tehokkuus on eri asia kuin leikkaukset!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

16.41 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuolemantapaukset hoivakodeissa ovat järkyttäviä. Ne riipaisevat syvältä, ja ne tulee kaikki selvittää. Juuri uutisissa kerrottiin, että muun muassa tässä espoolaisessa hoivakodissa, jossa ikävä tapahtuma on sattunut, poliisi kyllä epäilee rikosta. Elikkä asia on tutkinnassa, ja ne pitää tutkia perin juurin.

Arvoisa puhemies! Potilasvahinkoja ennaltaehkäistään ennakoimalla, ja perussuomalaisille on erittäin tärkeää, että hoitajilla on suomen kielen taito. Siitä ei ole kahta sanaa. Kyllä hoitajien pitää osata suomea. Se on potilasturvallisuuskysymys. Kysyisin työministeriltä tai opetusministeriltä, joka vastaatte kielikoulutuksesta opiskelijoille: Viikolla kuulin uutisen nepalilaisesta hoitajaopiskelijasta. Hän oli kahdessa vuodessa oppinut jo hyvän suomen kielitaidon. Millä tavalla me varmistamme, että me saamme tällaisia opiskelijoita, jotka oikeasti sitoutuvat oppimaan sen kielen? Vain silloin voi mennä töihin hoitoalalle. [Veronika Honkasalon välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Talvitie, olkaa hyvä.

16.42 Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on tärkeä asia. Meillä on ollut aikaisemmin niin, että englanninkielisissä sosiaali- ja terveyspuolen koulutuksissa ei ole vaadittu alkuvaiheessa eikä myöskään loppuvaiheessa sitä suomen kielen riittävää osaamista. Nyt on jo useamman vuoden, ainakin kahden vuoden ja kolmattakin vuotta, osassa ammattikorkeakouluja menty tällaiseen toiminnallisesti kaksikielisiin tutkintoihin. Se tarkoittaa siis käytännössä sitä, että koulutus alkaa englannin kielellä sosiaali- ja terveyspuolella, mutta heti tutkinnon alkuvaiheessa aletaan lisäämään systemaattisesti suomen tai ruotsin kielen opetusta osana sitä koulutuksen antamista. Eli englannin kielen opetus vähenee sinne loppuvaiheeseen, ja suomen tai ruotsin kielen opetus osana nimenomaan tätä muuta ammattiosaamiskieltä kasvaa. Tämä tarkoittaa sitä, että kun ammattikorkeakoulusta valmistuu, niin hoitajalla on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja hänellä on kyky vastata sitten myöskin työelämän tarpeisiin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

16.44 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Rydman, olette uutena sosiaali- ja terveysministerinä todella paljon vartijana, ettekä te tule ansioitumaan pelkästään kovapintaisena taloudenpitäjänä, vaan teiltä odotetaan nyt sitä, että te huolehditte kansalaisten sosiaali- ja terveyspalveluista, niistä peruspalveluista, joihin tällä hetkellä luottamus horjuu todella huolestuttavalla tavalla. Enemmistö suomalaisista on menettänyt luottamuksensa vanhustenhoidon turvallisuuteen. [Mauri Peltokangas: Mistä te sen tiedätte?] Liian moni huonokuntoinen ikäihminen odottaa kotonaan puutteellisten kotipalvelujen turvin paikkaa hoivakodissa, ja nyt olemme saaneet näitä dramaattisia uutisia hoivakodeista, kuolemantapauksista.

Kysymys vanhuspalveluista on hyvin konkreettinen kysymys: Vastaako joku, kun turvapalveluranneke hälyttää? Toimiiko lääkejakelu? Onko riittävästi aikaa syöttämiseen tai henkilökohtaiseen hygieniaan? Tästä on kysymys, ministeri Rydman, ja teidän vastuullanne on huolehtia, että resurssit riittävät. Voitteko te nyt selvästi vastata kysymykseen: tulee vanhustenhueltoon vielä lisäleikkauksia, vai voitteko te luvata suomalaisille, [Puhemies koputtaa] että luottamus palautuu, lisäleikkauksia ei tule, vai ettekö te mistään muualta [Puhemies koputtaa] löydä leikattavaa kuin vanhusten palveluista?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.45 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! En ole mielestäni missään yhteydessä sanonut, että vanhuspalvelut olisivat jotenkin erityisesti nyt leikkauksen kohteena, mutta jollakin merkillisellä tavalla [Krista Kiurun välihuuto] edustaja Tuppurainen kuitenkin saa sanottua, että ettekö te nyt mistään muualta löydä leikkauksia. Voin, kuulkaa, luvata, edustaja Tuppurainen, että minulle on aika helppoa löytää leikkauskohteita vähän sieltä ja täältä, eivätkä vanhusten palvelut kylä siellä ole leikkauslistan kärkipäässä todellakaan. [Krista Kiuru: Ohhoh!] Mutta sitten vastaavasti on todettava todellakin näin: kun me turvaamme niitä vanhuspalveluita ja hoivaa ylipäätyäkkin tässä yhteiskunnassa, niin meidän on varmistuttava siitä, että resurssit todella riittävät. Tekin olette, sosiaalidemokraatit, sitoutuneet tähän velkajarruun ja siihen menokehykseen, mikä meillä on, [Ben Zyskowiczin välihuuto] ja te joudutte, mikäli joskus vielä hallitusvastuussa olette, kohtaamaan myös sen realiteetin, että kustannuspaineita on hillittävä myös sosiaali- ja terveysmenojen puolella. Mutta olette täysin oikeassa siinä, että tässä ei lähdetä leikkaukset edellä vaan palvelut edellä, mutta ne palvelut on kyettävä toteuttamaan myöskin mahdollisimman resurssitehokkaasti, [Puhemies koputtaa] jotta valtio ei ajaudu maksukyvyttömyyteen. [Krista Kiuru: 4 300 hoitajaa pois vanhustenhuellosta tällä vaalikaudella! — Aki Lindénin välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

16.46 Markku Siponen kesk (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Savon Sanomat uutisoi tänään: KYSin päivystyksen ruuhkat käyvät jo ylivoimaisiksi. Kymmenen vuotta yliopistollisen sairaalan päivystyksessä työskennellyt sairaanhoitaja kertoi näin: ”Ihmiset eivät halua hakeutua kauas hoitoon yöaikaan ja yrittävät sinnitellä kotona. He soittavat vasta viimeisillä voimillaan hätäkeskukseen, kun eivät enää pysy pystyssä.”

Arvoisa puhemies! Tämän tilanteen taustallahan ovat nämä Iisalmen ja Varkauden yöpäivystysten lakkautukset, jotka kokoomus, perussuomalaiset, kristilliset ja RKP ajoivat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

läpi, valitettavasti myöskin Salon ja Oulaskankaan osalta. Kyllä nyt on aika kantaa vastuuta myöskin tästä päätöksestä, ja kysyn vastaavalta sosiaali- ja terveysministeriltä: mikä on viestinne näille yöaikaan apua tarvitseville, niille ikäihmisille tai lapsiperheille, jotka eivät hakeudu hoitoon yöaikaan pitkän matkan vuoksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.47 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Nyt ensinnäkin, arvoisa herra puhemies, on todettava, että oppositiosta on levitetty kyllä monenlaista paikkansapitämätöntä pelottelua sen suhteen, mitä nämä yöpäivystysratkaisut käytännössä tarkoittavat. On syytä myöskin alleviivata sitä, että hallitukselta on ollut selvä valinta se, että yhtäkään sairaalaa ei ole tällä vaalikaudella lakkautettu, ei yhtäkään sairaalaa siitä huolimatta, että kustannuspaineet ja myöskin talouden tasapainottamiseen liittyvät tarpeet ovat olleet merkittäviä ja on ollut monia esityksiä siitä, millä tavoin kustannussäästöjä olisi saatu sairaalaverkkoa karsimalla. Mutta meidän valintamme on ollut se, että näin ei toimita. Tämän keskeinen tausta arvovalintana on ollut se, että hyvää hoivaa ja palvelua on saatava kaikkialla Suomessa. Totta kai on niin, että haja-asutusalueilla palvelut eivät ole yhtä lähellä kuin mitä ne ovat Helsingin keskustassa, mutta joka tapauksessa joka puolella Suomea on kyettävä elämään säällistä, turvallista elämää, jossa palvelut ovat kohtuullisen välimatkan päässä. [Aki Lindén: Pelkkää retoriikkaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

16.49 Heikki Vestman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Julkisuudessa on ollut järkyttävä tapaus, jossa ikäihminen kuristui hoivayksikössä vöihin ilmeisesti rajoitustoimen vuoksi. Suomalaisen oikeusvaltion kulmakiviin kuuluu se, että julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin, ja se, että ihmisen perusoikeuksia voidaan rajoittaa vain eduskunnan säätämällä täsmällisellä ja tarkkarajaisella lailla. Kuitenkin ikäihmisiin kohdistetaan hoivayksiköissä rajoitustoimia ilman asianmukaista lakiperustaa. Tämä johtuu siitä, että useampi hallitus, myös Marinin hallitus, epäonnistui valmistelemaan itsemääräämislain tänne eduskunnan käsittelyyn. [Krista Kiuru: Ja Sipilän hallitus jo, ja tämä myös!] — Useampi hallitus epäonnistui. [Eduskunnasta: Kannattaa kuunnella!] — Kyse on ikäihmisten oikeuksista, perusoikeuksista. Kyse on siitä, että näille rajoitustoimille tarvitaan oikeusvaltiossa lakiperusta, yhtenäiset säännöt, jotta hoivayksiköissä osataan toimia oikein. [Puhemies koputtaa] Perustuslakivaliokunta on huomauttanut itsemääräämislain kiireellisestä tarpeesta, [Puhemies: Kysymys?] ja myös oikeusasiamies on huomauttanut lain tarpeesta. Ministeri Rydman, saammeko tämän lain eduskuntakäsittelyyn tällä kaudella? [Ben Zyskowiec: Ei onnistunut Kiurulta! — Krista Kiuru: Eikä Sipilän hallitukselta eikä tältä hallitukselta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.50 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ne lakihankkeet, jotka hallituksen lainsäädäntösuunnitelmassa ovat, paras pyrkimyksemme on saada tuotua eduskuntaan käsittelyyn asianmukaisessa ajassa, ja sitten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

luotamme siihen, että eduskunnan valiokunnat niistä suoriutuvat sen mukaisesti kuin mitä niiden käsittely täällä asianmukaisesti edellyttää. [Välihuutoja]

Edustaja Vestman, te olette täysin oikeassa siinä, että tällaisissa tapauksissa sellaisilla rajoittamistoimenpiteillä, joita on välttämätöntä tehdä, täytyy olla myöskin täysi lakipohja. Ei ole mahdollista, että tällaisia rajoittamistoimia tehdään ilman että ne myöskin perustuvat täsmälliseen ja tarkkarajaiseen lakiin, ja perustuslakivaliokunnan puheenjohtajana olette tästä asiasta hyvin tietoinen ja asian päällä.

Ylipäättäänkin on niin, että meidän ikääntyvä väestömme ansaitsee arvokkaan vanhuuden, ja kaikista niistä kustannuspaineista huolimatta, mitä meillä on, tämä on meille keskeinen prioriteetti, ja sitä tietysti varmistetaan osaltaan sillä, että meillä on osaava, kielitaitoinen ja tehtävässään toimimaan kykenevä hoivahenkilöstö. [Krista Kiuru: Ei ole tulossa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski, olkaa hyvä.

16.51 Pia Lohikoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Moni suomalainen on alkanut pelätä vanhuutta. Minulle kirjoitti eilen eräs vanhustenhoitaja näin: ”On helppo sanoa, että mitoitukset ovat kunnossa paperilla. On vaikeampi katsoa arkea silmiin. Kun yksi hoitaja vastaa yhdeksästä hoidettavasta vanhuksesta aamuvuorossa yksin, kyse ei ole työntekijän osaamisesta. Jokainen hoivapalveluissa asuvista tarvitsee apua perushoidossa — lääkityksessä, hygieniassa, ravitsemuksessa ja siirtymissä.”

Hallitus on leikannut hoitajamitoitusta, jolla turvataan riittävän henkilöstön määrä vanhustenhoivassa. Kyse on tuhansien hoitajien siirtämisestä työttömyyskortistoon. Tammi-kuussa ministeri Juuso paheksui hyvinvointialueita niiden noudattaessa hallituksen heikentämää hoitajamitoitusta. Nyt ministeriksi vaihduitte te, arvoisa ministeri Rydman, ja kerroitte, että ei ole ongelma leikata lisää sotepalveluista. Kysynkin: aiotteko te jättää vanhushoivan rauhaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.52 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herera puhemies! Edelleenkin täytyy alleviivata sitä, että tämä hallitus tämän hallituskauden aikana lisää hyvinvointialueiden rahoitusta 4 000 miljoonalla eurolla. [Ben Zyskowicz: Kuulitteko? — Aki Lindén: Ei tämä hallitus sitä lisää! Se perustuu edelliseen hallitukseen!] Se, että me sen lisäksi pyrimme kuitenkin hillitsemään menojen kehitystä, on juurikin sitä, mihin eduskuntakin on sitoutunut teidän puolueettanne lukuun ottamatta, että hillitsemme menojen kasvua tilanteessa, jossa hoivan tarvekin kasvaa.

Mitä tulee sitten siihen asiaan, mistä aloititte, olette täysin oikeassa, että on kaksi täysin eri asiaa, että paperilla on jokin hoitajamitoitus ja sitten se, mikä on käytäntö siellä kentällä. Kyllä voidaan kirjata erittäin rajoittavia ja tiukkoja hoitajamitoituksia, mutta monessakaan tapauksessa se ei ole se paras tapa hoitaa ja järjestää sitä, että hoiva todella on siellä, missä sitä tarvitaan. Silloin kun meillä on pikkasen joustoa, niin silloin pystytään tarkoituksenmukaisesti ohjaamaan myöskin henkilökuntaa. Mutta edelleenkin kiinnitän huomiota siihen, että noin puolessa tapauksista tällä hetkellä hoitajamitoitus on korkeampi kuin se vähimmäistaso 0,6.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Laine-Nousimaa, olkaa hyvä.

16.54 Hanna Laine-Nousimaa sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosiaali- ja terveysministeri Rydman, koko tämän tunnin aikana te ette ole kertonut, miten kohdennatte nämä 100 miljoonan euron lisäsäästöt, joista olette niin innokkaasti luvannut pitää kiinni, ne säästöt, jotka tarkoittavat vanhusten arjessa heikennyksiä puhtauteen, ruokaan, henkilökunnan läsnäoloon ja yhteisöllisyyteen. [Juho Eerolan välihuuto] Kaikki tekijät vanhusten arjessa ympärivuorokautisessa hoivassa heikkenevät, mikäli leikkauksia sinne kohdistetaan, ovat ne ministerin listalla sitten missä kohdassa tahansa. Nyt teillä on, ministeri Rydman, viimeinen tilaisuus kertoa, miten nämä säästöt tulevat näkymään suomalaisten vanhusten hoidossa.

Arvoisa puhemies! Kysynkin ministeri Rydmanilta: aiotteko puolustaa kehysriihessä suomalaista vanhustenhoitoa ja säästää meidän ikäihmisemme ministeri Purran saksilta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.55 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herera puhemies! Ensinnäkin, käsittääkseni teidänkin puolueenne, sosiaalidemokraatit, on sitoutunut ihan samoihin saksiiin kuin kaikki muutkin puolueet täällä vasemmistoliittoa lukuun ottamatta, [Krista Kiuru: Ei me kyllä näihin saksiiin olla sitouduttu!] ja joudumme olemaan niiden taloudellisten realiteettien puitteissa, joissa valitettavasti olemme.

Mutta sitten, mitä tulee vanhuspalveluihin, niin kuten olen lukemattomissa puheenvuoroissa tällä kyselytunnilla todennut, vanhuspalveluista huolehtiminen on henkilökohtaisella työlliställäni aivan keskeinen prioriteetti, ja teillä on kummallinen ajatus siitä, että jostakin syystä leikkaukset olisivat kohdistumassa juuri sinne. [Veronika Honkasalon välihuuto — Välihuuto vasemmalta] En varmasti kerro tällä kyselytunnilla sitä, mihin ratkaisuihin hallitus päätyy sopeutustoimenpiteissään huhtikuun kehysriihessä. Niiden aika on sitten omana aikanaan, mihin ne sopeutustoimenpiteet kohdistuvat, mutta voimme jatkaa varmasti tästä tenttaamista läpi näiden kyselytuntien aina sinne huhtikuuhun asti. Näistä tarkemmista kohteista kerrotaan sitten, kun sen aika on, [Juho Eerolan välihuuto] mutta ei varmaankaan juuri kyselytunnilla, ennen kuin asiat ovat päätettyjä ja julkisia. [Suna Kymäläinen: Vedätekö 50 miljoonan leikkaukset pois?]

Kysymyksen käsittely päättyi.